

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXX.

V Ljubljani, 11. sušca 1887.

List 10.

Družba zoper družbo. Vojska zoper vojsko.

Ljuba Zgodnja Danica! s svojo milo svitlobo posveti in obsijaj društvo in vravnavo njegovo. njegov namen in cilj; društvo, ki je od naj vikšega Učenika, nezmotljivega, na sv. Petrovi stolici, odločeno in priporočeno nasproti vsem zlim društvom sedanje dobe; osobito pa proti društvu framasonov. Mila Danica! pokaži to malo, priprosto in odkritoserčno obravnavo duhovom v resni premislik in v blagodušno priporočilo; priredi in pripomozi, da ta dobrohoteča reč in tvarina se popolno obelodani; da jo obsije solnce svitlo in jasno, ter jo stori znano in dobro poznano vsem, ki so dobre in ne dobre volje za reč, ki se tu pojasnuje.

Framasonstvo in njegove ideje, društva njemu sorodne se širijo in zasegajo vedno dalje in globeje. To društvo je na vse strani jako organizirano. Deluje v pokončanje sv. vere in versko-cerkvenega čudoredja, morale; hoče ustanoviti in razširiti poganstvo v novošegni obliki. To društvo vedno bolj in bolj narašča; poprijema se vseh duševnih in telesnih zmožnosti in pomočkov prav živo in vžgano. Priravnava si za svoje namere in delovanja obilne svote denarjev, knjig, časopisov in brošur; oskerbljuje si učenjakov, podpornikov, pospeševalcev in razširjevalcev povsod in za vse. Ima ude od visokih in nizkih, učenih in priprostih stanov družbe človeške. Ima shode in zборе, v katerih predseduje knez peklenske temine in se poslužuje vseh svetovnih in mesenih moči v prav modrostni novošegni olikanosti, nasproti Kristusu in njegovi sv. Cerkvi. To pa tako umetno, lično in prekanljivo, človeški spačeni volji tako vgodno, meseni modrosti tako povoljno, dokazljivo in prepričevalno, da bi celo zvoljeni verni zapeljani bili, ako bi bilo mogoče, toraj prava antikristova vravnava in priprava.

Bolj natanko in obširno razlagati in pojasnovati ta društva framasonska in njim sorodnih ni moj namen; ker to so že storili in še delajo mnogi slavni katoliški listi, knjige in časopisi; to pa sem le poverhu omenil, da se bolje spozna, kar nasleduje.

Naj vikši čuvaj sijonski, vidni poglavar in namestnik Jezusa Kristusa na zemlji, rimski škof, sv. Oče Leon XIII so izdali apostoljsko okrožno, pismo o framasonih; ravno v tej okrožnici pa so jasno pokazali na imenitno društvo

v sveti katoliški Cerkvi, in to je: Tretji red svetovni sv. Frančiška Seraf. Sv. Oče pravijo, da je to društvo ravno nasproti društvu framasonov in veliki pomoček, delovanje in namene tega pogubonosnega društva preprečiti in zmagati.

Sv. oče Leon XIII so že prej v dveh okrožnih pismih vse govorili, pojasnili in razložili o tej slavni družbi III. reda v katoliški Cerkvi. Potem pri oznanilu lanskega sv. leta so jo zopet omenili in priporočili. Splošno in posamezno se sveti oče trudijo, skerbijo, delujejo, priporočujejo in navdušujejo za III. red, to zveličavno napravo božjo v sv. kat. Cerkvi. Vsim in posameznim kažejo o vsaki priliki na III. red sv. Frančiška kakor na veliki, skušeni in zdatni pomoček zoper silna zla sedanjih nevarnih in spridenih časov. Sv. Oče ga svetujejo, kakor pravo zdravilo sedanjega bolanega in spridenega človeškega družbinstva.

Druzega nam, vernim otrokom sv. matere katoliške Cerkve in ovčicam naj vikšega dobrega Pastirja, ne kaže; kakor ta glas poslušati, ta dobri svet sprejeti; tega velikega pomočka se poprijeti, sv. III. reda se okleniti, ga širiti in priporočati. Ni se nam treba nič bati, ne pomišljevati; saj nam ga podaja in vroe priporoča dobra in skerbna mati sv. Cerkev, nevesta Kristusova. Ni treba dvoumiti in se obotavljati, saj nas kliče in opominja v njega in za njega sveti oče, namestnik Jezusa Kristusa na zemlji, vidni in pravi poglavar cerkve Božje na zemlji, nezmotljivi Učenik na apostoljski Petrovi stolici.

Ti apostoljski okrožni listi o III. redu sv. Frančiška so se očitno brali vernim s prižnice. Prašanje pa je in pomislik: Ali so ga pa tudi povsod še bolj umevno vernim razlagali in pojasnovali? Ali se je povsod po želji sv. očeta vernim razložilo, pojasnilo in podučilo, kaj da je III. red? Ali se je vabilo in pripravljalo za vstop v to blago in koristno napravo? Ali se je vernim ovčicam natanko povedalo o potrebi, koristi, dobroti in zasluženju sv. III. reda, kakor to priporočajo sv. oče v okrožnem listu „Po sreči“?

V mnogih krajih so se ti papeževi listi le mlačno in poveršno prebrali; na stran položili, ne čerkice več o njih ni bilo. Ležijo sedaj v kotih zaprašeni. Res je, mnogo se je storilo pismeno, z besedo in z djanjem za III. red v Italiji, Španiji, Franciji, Nemčiji, Ameriki, celo na Kinežkem in drugod; kaj pa v naši Sloveniji? Tudi tu, hvala Bogu, mnogo; toda splošnje še vse pre-

malo, preslabo in prepovedno. Čast Bogu! tudi v naših slovenskih krajih, tam kjer so vereli kaj bolj natančno in razločno zvedili o tem redu, so kar vreli in tako rekoč silili v to redovno društvo. V nekaterih krajih pa so se jim celo overe stavile in se jim je nasprotovalo; to pa véasi od take strani, od katere bi morali imeti pomoč, podučilo in podporo za to. Mnogi so se napravili gluhi, slepi in mutasti za to reč, nekateri so pa celo nasprotno ravnali in rekli: pri nas III. reda ni potreba itd. Vendar ga je tam tako potreba, ako še ne bolj, kakor drugod. To je tako, kakor bi dobra mati hleb kruha otrokom pripravila; pa tisti, katerem ga je zročila in naročila ga podeliti, nečejo otrokom povedati zauj, še manj pa ga jim deliti. Tako se je godilo in se godi marsikje s tretjim redom.

Bi li bilo prav in pošteno, ko bi naj višji vojniški glavar in poveljnik zbiral vojščake pod zastavo svojega kralja in sicer prostovoljno v prostovoljni polk, ker je kraljestvo v nevarnosti, obdano od sile sovražnikov in nasprotnikov; pri vsem tem bi se pa taki našli, ki imajo vpliv in zmožnost, pa ga ne bi hoteli podpirati in priporočati? Ako bi celo one, ki želijo in hočejo prostovoljno stopiti pod zastavo kraljevo in se boriti in braniti kraljestvo pred sovražniki in vnanjimi in notranjimi rovarji; pravim: bi li to bilo pošteno in prav? Zakaj se pa to godi marsikje s III. redom sv. Cerkve? Ne kličejo li sv. Oče Leon XIII. verhovni glavar sv. cerkve, vojskujočih se na zemlji pod zastavo Jezusa Križanega, kralja nebes in sv. Cerkve na zemlji, vojščakov prostovoljno, v prostovoljni veliki polk in armado sv. III. reda, posebno v nevarnosti sedanjega časa, v katerem ima kraljestvo Kristusovo na zemlji toliko vnanjih sovražnih taborov nasproti; ko ima toliko notranjih nasprotnikov, proti Kristusu in njegovi Cerkvi zapriseženih rovarjev?

Goriški knezonadškof in Lavantinski knezoškof, kakor je znano, sta v očitnih pastirskih listih ta sv. III. red svojim vernim priporočila. Pervi že pred več časom drugi pa pri oznanilu sv. leta; poleg tega sta pa ona še mnogo storila in pripomogla v pospéh te svete naprave. Vendar ti in drugi klici in lepi izgledi so še na mnogih krajih mrtvi ostali, nič se ne gane za to sveto vojsko. Ni zadosti samo list naglo prebrati vernim; treba je z umevno besedo večkrat od tega reda razložiti in učiti, ter verne za njega oserčevati.

Mnogo se toži, zdihuje, piše in obravnava o sedanjih nevarnih in spridenih časih, o frامasonstvu in drugih zlobnih društvih, skuša se to in ono, iščejo se pomočki zoper vse hudo. Kar pa nezmotljivi Učenik na apostolski Petrovi stolici kažejo, svetujejo in priporočajo, kot skušeni pomoček, — na to se malomarno gleda, in se vnemar pušča. Drugi se pa tega vse prepovedno poprijemajo in vse premalo trudijo. (Dalje nast.)

Leon Taxil, bivši frامason.

Že pred par leti, precej ko se je bil grozni frامason Taxil spreobrn timer, je „Danica“ poročala o tem Savlo-Pavlu. Začel je pa pisariti ta spreobrn timer in razodevati hudobije, * kakoršnimi sovražniki preganjajo Cerkev Kristusovo in očitno se spoveduje, kaj je sam vse počenjal. S tem daje izgled tudi našim prostomišljakom, kako naj popravljajo, kar so hudega storili s pisanjem po časnikih in knjižurah, da najdejo milost za svoje grehe.

Cénil sem te ljudi res poprej za zlobne, pa nikakor ne v toliki meri, kakor sem se prepričal iz Taxilovih razodevanj. Tudi nar bolj zagriženih frامasonov bi ne

bil sodil za tako satansko hudobne, lažnjive in spačene, kakor se tega kaže.

Taxil pripoveduje, kakošne načela imajo tisti, ki s pisanjem ali z živo besedo preganjajo Cerkev in pravo vero. Njihovo vodilo je, da vsako orodje je dopuščeno v boju zoper vero in njene služabnike. Ti ljudje imajo Boga za hudo; zato jim velja za spodobno in dovoljeno vse, kar je zmožno ljudi od Boga odvern timer. Laž, samo če se izreče zoper Cerkev ali zoper duhovne, jim je čisto dopuščena. Voltér je rekel, da lagati mora kakor hudič, ne boječe ali pa enkrat, ampak neprestrašeno in neprenehoma. Zoperduhovski pisatelj je po njih načelih zavezan vse si izmisliti, vse izuajti, kar meni, da vérske nauke in obrede katoliške Cerkve utegne zaničljive delati. (Koliko reči nam je vsled tega jasn timer, kar se je tudi že v slovenščini pisalo te leta, zakaj slovenski čivkarji kažejo, česa so se naučili od tujih krokarjev: dobro, da jih še bolj poznamo, ter vsak vé, koliko je tem zgubljenim ljudem verjeti, kadar zoper Cerkev pišejo.)

Ako se lažnik zasači, da se je zlagal, pravi Taxil, se smé laž ponoviti, zopet na dan spraviti, razširjati, ako je naznanilo pripravno, duhovne in cerkvene nauke v slabo ime pripraviti.

Taxil, ko se je spreobrn timer in se zdaj dolžnega čuti, očitno spoznati in poznamjati vse laži, pri kterih je tudi on sodeloval poprej, sadaj sam naznanuje, koliko sleparij je delal ko frامason v škodo katoliške vere.

Med drugim pripoveduje, kako je nesramni Voltér bil spisal neko knjižuro, ki je terdila, da kerščanski nauki niso resnični, podtaknil jo je pa nekemu neznanemu župniku na kmetih, Meslier-u, potem ko je bil le-ta že davno poprej umerl, in ta knjižura je zabavljala čez nauke sv. vere, češ, da niso resnični.

Dalje pripoveduje Taxil, kako je še l. 1881 enega svojih sodelavcev napravil, da je silo umazan roman pisal zoper papeža Pija XI, in sicer zato, da bi nekemu časniku pridobil naročnikov. In da bi sleparstvo storil bolj verjetno, je lagal, da to je sporočal eden prešnjih kamernikov umerlega papeža Pija IX, in to je z njegovim imenom dal podpisati. (Dobro pomnimo, da pred več leti je bilo brati več tacih ostudnosti in laži natisnjen timer. Najberže so prihajale v roke tudi verskim sovražnikom po Slovenskem. Zlaj tedaj vedó, od kod so taka sleparstva. Tako pride vse na dan — tudi naj bolj zvijačne laži frامasonov zoper katoliško vero in zoper papeže.) To strahoto obrekovanje je v začetku imelo velik vspeh v denarni prid podjetnikov; toda protest z 2000 podpisi zoper ta škandal in ostudno laž je lakomnim založnikom njihovo početje spodkopalo in morali so z lažmi nehati, če tudi v svojo veliko škodo, kajti tudi Taxilu so morali plačati, ker so prelomili pogodbo.

Prostomišljaki so Taxila tudi večkrat nakajfali, da je imel tu pa tam očitne govore. Taxil jim je postrégel in govoril je zlasti — češ da — o „hudobijah inkvizicije,“ — govoril je po 45 minutev, ali pa tudi po celi dvé uri, kakor je bolje kazalo. Tvarina k tem govorom so mu bili vsi protestanški „pamfleti“ poslednjih dveh stoletji, kteri oo. dominikanom prilastujejo tisuče tacih malopridnost, ki še mogoče niso. Tako so n. pr. lagali, da je bil Galilej zarad svojih naukov o gibanji na tezo devan, akoravno se ga zato nikoli nobeden še dotaknil ni.

Taxil pripoveduje, da je po več enciklopedišk timer besednjakih zbral in iz njih sestavil vse teznice in natezala srednjega veka in popisal je mučeništva nekega mniha Brunona, kteri — češ da — je bil od vere odpadel in so ga vse po versti terpinčili z vsako teh nateznic!

Poslušavci so pri teh lažljivih poročilih večkrat stermenja zakričali. Imeli so k temu vzrok, kajti eno samo tako terpičenje, katero — češ da — je Brunon preterpel, bi bilo zadosti, desetkrat ga usmrtiti.

Tako piše „Vaterland“ iz Taxilove knjige „*Be-kennntnisse eines ehemaligen Freidenkers*“, in opomniti moramo, da tudi v Ljubljani so že enkrat lačni kruholovci take lažjive, izmišljene dogodbe naslikane kazali ljudem po očitnih prostorih, tergi, kakor da muhi ljudi na ognju pečejo itd.! Mogoče, da taki sleparji zopet pridejo. Taxil, ki je sam tako lagal in sleparil, zdaj skesan priznava in pojasnuje, koliko je na tem resnice, in menda bodo vradnije dosti previdne ter tacega nevarnega hujskanja zoper katoliške redove ne bodo več dovolile. (Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Perva spomladanska cvetlica nove verste.*) Prav iz serca nas je razveselilo, ko smo iz verjetnih ust slišali, da je v fari ljubljanske okolice prec prvo nedeljo pristopilo čez 300, reci, čez tri sto udov k priporočeni družbi treznosti ali bratovščini ss. Družine. Res smemo to imenovati prvo spomladansko cvetlico nove, zlahtne verste in klicati: Le še drugi za njimi! *vivant sequentes!*

Ravno tako nas je veselilo slišati z dveh daljnih fará, da med svojimi farani nimate nobenega „šnops-ljarja“, ter upamo, da bi utegnili biti še več taci duhovnij; zato spet veselo kličemo: Hvala Bogu, da še ni okužen ves narod! Vendar naj pa tudi iz taci občin verni pridno pristopajo k novi družbi; kajti 1) v bratovščini velja lepa vzajemnost, da drugi drugemu pomaga, in izrekoma se bere v pravilih, da se moli za spreobrnjenje grešnikov; 2) pristopi tudi zato, da se še znanprej obvaruješ te pregrehe; saj se po pravilih moli tudi za stanovitnost; 3) s pristopom boš tudi deležen ss. maš in molitve vsih udov; in 4) kako je zgled in pomoč sv. Družine potreben in koristen vsim kerščanskim družinam!

Zato vljudno vabimo, pristopite v družbo tudi še do sedaj trezni, da s tem spodbujate tudi druge. Tu je lepa prilika, da se združite vsi, pravični in grešniki, v kerščanski ljubezni, v lepo nasprotno pomoč in podporo pod varstvom sv. Družine za svoj vsestranski blagor zoper vse nevarnosti. Tu je lepa prilika, da molite drugi za družega, ker le od združene stanovitne molitve zamoremo pričakovati vspeh in blagoslov božji za naš blagi namen. To bo veselje za nebeško sv. Družino, pravi blagor vsaki kerščanski družini, doželjeno veselje milost. g. knezu in vsim duhovnim pastirjem, ako se serčno in srečno premaga huda razvada, ki kuži naš narod. To bi bil velikanski korak za pravi napredek naroda v gmotnem, нравnem in socialnem oziru!

Zato še enkrat vabimo vsacega, rekoč: Tudi ti pristopi; saj ti škodovati ne more, koristiti ti pa utegne prav veliko, že zdaj in poslednjo uro! To si pa slehern srečno želi, zato naj se trudi in stori vse, da bo srečna, srečna za vselej! — a. —

Iz Ljubljane. (*Grozni nasledki pijančevanja. Iz postnega pastirskega lista.*) Preteklo leto, dragi moji, bilo je za nas res leto milosti. Sv. leto, katero smo po višjem dovoljenji obhajali, nas je namreč opominjalo k pokori, in po pokori klicalo nas k milosti in usmiljenju božjemu.

Slušajoč skerbne opomine, opravljali so katoliški verniki povsod, kamor sega sv. očeta pastirski glas, predpisana dobra dela, da bi bili od Boga sprosil odpustčanje grehov in milost stanovitnega pobožsanja. Slušajoč ta glas, katerega ste vi po meni prejeli, podvizali ste se, vsaj večinoma, tudi vi, resno zreti v duše svoje; preiskavati, kaj bi v njih ne bilo vseč Gospodu; gledati, kaj bi bilo zboljšati; kje bi bila čuječnost in premagovanje podvojiti, da bi z novega ne padli v grehe.

Manogi izmed vas pa bili ste tudi še tako srečni, da ste imeli verh splošne milosti sv. leta tudi še posebno milost sv. misijona, ali pa kake druge enake pobožnosti. In tako ste prejimali verh notranjih milosti tudi še razne zunanje pomočke in spodbudke, da ste se mogli onih toliko bolje in plodonosneje posluževati. Ne morem vam izraziti, kako veselje je občutilo moje sercé, slišati, kako goreče in pobožno da so verni prihajali k takim sv. vajah. Zato tudi ne morem izreči svoje hvaležnosti vsem tistim, ki so take duhovne vaje preskerbovali in pospeševali, in tako zlažjevali — i meni i sebi i vernim — odgovor pred ostrim sodnikom. Ne morem slednjič povedati, v koliko tolažbo mi je že sedaj, ko čujem, da se bodo veršile take pobožne vaje in sv. misijoni tudi to leto na mnogih krajih, kjer so se nameravale že preteklo leto, pa se niso mogle izpeljati. Hvala zato Gospodu; njemu tudi hvala za vse milosti sploh, katere nam je delil v preteklem letu!

Vendar pa, dragi moji! naša ljubezen do Boga in skerb za izveličanje naših duš ne smé biti podobna ognju, ki sedaj mogočno vzplamti, potem pa se precej seséde in brez koristi ugasne. Naša gorečnost v pokori in v skerbi za naše duše mora biti trajna in stanovitna; zakaj le, kedor vstraja do konca, bode izveličan! ¹⁾

V tem obziru pa bi vas rad opozoril na neko napako, ki bolj kakor katerakoli druga tirja, da se stanovitno zoper njo vojskujemo; in ki more bolj kakor katerakoli druga prepročiti stanovitnost v naših dobrih sklepih, in tako v nevarnost spraviti naše dušno izveličanje. Napaki, katero menim, velja uprav resni opomin Gospodov: „Čujte in molite, da ne padete v skušnjava“ ²⁾ Ta napaka je pijančevanje.

Če primerjamo sedanje čase z onimi, pred kakimi štiridesetimi ali petdesetimi leti, moramo spoznati, da je dandanes gotovo primérno in prepotrebno, svariti pred pregreho pijančevanja. V tem obziru — kakor v mnogoterih drugih — se pač more reči, da se je skoraj povsod shujšalo, in žal Bog tudi v naši lepi domovini; vzlasti odkar so se jele točiti neke pijače, pravi trup duši in telesu: žganje (tako imenovani šnops), in druge enake. Pač res, pred štiridesetimi ali petdesetimi leti, in tudi še tako daleč ne nazaj, ni bilo še onih strašnih nasledkov, katere moramo z žalostjo gledati dandanes, in o katerih se toži od vseh strani glasneje in glasneje. Ravno to pa nam kaže veliko škodljivost te pregrehe, ko je še tako žalostne skušnje in še tako škodljivi učinki nekaterih pijač ne morejo niti zabraniti, niti ljudi od njih odstrašiti ter jih spámetovati.

Vedno bolj očitno kažejo se žalostne posledice — in vedno dalje se širi pregreha.

Katere pa so te žalostne posledice? kateri pogubonosni učinki te pregrehe, vzlasti žganjepitja? Kažejo se na duhu in na telesu žganjarjev. Res, ni treba na dolgo in široko jih opisovati. Le prepogosto vidimo one žalostne postave, katerim se pozná, da so imele nekedaj moči v obilji, ki se pa sedaj komaj na nogah

¹⁾ Mat. 10, 22.

²⁾ Mat. 26, 41.

vzderže, ker so se valed nezmernega pitja tako oslabilе. Tresejo se jim roké in nogé; z njih obličja, raz katero je nekdaj morda odsevala ljubeznjiva lepota, bere se topost in surova zarobljenost. Njih oko, nekdaj svitlo ogledalo bogatega duhá in dobro vredjenega sercá, kalno in berljivo gleda. Če morajo delati, mora se jim pomagati, pomagati seveda z dražilno pijačo. In čem več si je privošči, čem bolj gasé neugasljivo žejo svojo, tem bolj jih zapuščajo moči. In njihov konec? Le prepogostokrat pijanska blaznost, ali prezgodnja nagla smert, bodisi po mertvúdu, bodisi da kakó nesrečno padejo, ali da se v vodo stermoglavijo itd. In potem? — Odgovor pred božjim sodnikom! Kako resnične so pač besede sv. pisma: „Zavoljo pijanosti jih je že dosti pomerlo; kedor pa je trezen, si življenje daljša.“¹⁾

Se vé, da se žalostne posledice, ravno kar omenjene, ne pokažejo ne precej ne povsod v taki meri. Pa saj tudi ogenj precej ne vzplamti v mogočni plamen. Ali pa mar zato, ker s početka le skrito gori in tli, ni vendar le ogenj, katerega se nam je bati in ki ga moramo gasiti? Tako je tudi s pijančevanjem. Če tudi še ni globoko vkoreninjeno, je vendar nevarna žerjavica, in sicer toliko bolj nevarna, kolikor bolj skrita. Čem manj ti je mari tleči ta ogenj, pa čem manj se ga braniš, čem bolj ga živiš in rediš, tem globlje se ti zajeda v kri in mesó, tem brez obzirneje popada polagoma celega človeka. Konečno pa pokaže kot velikansk požar na zvunaj neizmerno škodo, katero je polagoma v notranjem napravil. In tako se vresniči beseda sv. pisma, katero govori Gospod uprav z ozirom na pijančevanje: „Kedor majhno zametuje, bo sčasoma padel.“²⁾

Če pa se take posledice kažejo že pri odrasčenih, kaj še le pri nežnih otrocih! Gotovo jako kaznjiva je nespamet, če že otroka z žganjem zalivajo, — da ga krepčajo, — kakor pravijo. Še bolj nerazumljivo pa je, kako morejo dajati razumni stariši otrokom svojim vina ali žganja, ko jih kam pošiljajo. O, taki nespametni stariši pletó si sami šibo za svoja stara leta. Vzgájajo si tako le prevečkrat pijanca, če prej ne začne bolehati in hirati. Oni sami pripomorejo, da mu duh opeša, in prav nič se ne smejo čuditi, če je pri njem zastoj ves poduk, zastoj vsa vzgoja.

Vendar ne le privaditi more se ta strast; velikrat se otroku tudi že prirodi. Kaj rada preide od očeta, od starega očeta na sina, na vnuka; od matere na hčer itd. In tako jo v nekaterih družinah lahko zasledujemo, bolj ali manj, skozi cele rodove. To naj je starišem, ki so pijači vdani, in svarilo, kolik odgovor jih čaka tudi v tem obziru. Še veliko bolj nevarno pa je, in zato čaka tudi še večja odgovornost mater, katera se žganju vda. Naj je dovolj, da na te nevarnosti samo opozorim; le eno hočem izrečno omeniti. Kedo vé, če velikrat ni ravno to krivo, da dete ne dobi nenadomestljive milosti sv. kersta, ker pride mertvo na svet. Da, le preresnična je beseda božja: „Žena pijanka je velika kazen, in njena sramota in ostudnost ne bo se prikrila.“³⁾

Do sedaj bolj naštete kot opisane posledice pijančevanja so gotovo dovolj žalostne; vendar pa še niso vse. Ozrimo se n. pr. v kako tako nesrečno družino, kateri je oče in gospodar pijanec. Kot gospodar bi moral skrbeti za svoje družine časno in večno srečo.

Res je sicer, da skerbi, a on skerbi záse, za svojo strast. Tej žrtvuje, če sploh še kaj dela, svojega dela zaslužek in dobiček; tej žrtvuje delo svoje žene in svojih otrok. Kmalu pa ne zadostuje več tudi najpridnejše delo cele družine. Kopičijo se dolgovi; da se upniki tolažijo, začú se oddajati najpotrebnejše reči; odprodava se od zemljišča in konečno — morajo prijeti vsi za beraško palico; ali če še dobro gré, dáje jim občina obleko in hrano, a zabeljeno in osoljeno z očitanjem razdraženih sosedov, kajti spolni se beseda sv. pisma: „Kedor je vesel pri vin*kih družbah, sramoto pušča v svoji terdni hiši.“¹⁾ in „kedor pojedine ljubi, bo ubožal.“²⁾ Tako tedaj skerbi pijanec za časno srečo svoje družine. In kako za večno? — Kletev in zmerjanje, kreg in prepir, žuganje in tepenje, zarobljenost povsod, to je vsakdanja šola, katero imajo pijančevi otroci v domači hiši. Zato se pa tudi le prerado zgodi, da je sad take vzgoje: beda in reva; in ker zarobljenost vodi le prevečkrat na pot hudobije, se morda tudi končá s hudobijo. Če vidimo tako, kako marsikateri oče in marsikatera mati za dušno srečo svojih otrok ne le nič ne skerbi, ampak z lastnim slabim vzgledom jo celo spodkopava, potem nam je lahko umeti, kako je mogel reči apostol: „Če kedo za svoje in vzlasti za domače ne skerbi, je vero zatajil, in je slabši od nevernika.“³⁾

Posebno pa človeka boli, ko vidi, kolikrat se vtopé v strašni strasti pijančevanja ne le telesne dobrote, in denar in posest, ampak tudi naj lepše zmožnosti in naj plemenitejši darovi duhá. Koliko je mladenčev, od katerih je bilo za časa njih mladosti naj boljšega pričakovati; pa vse upe in nade vtopili so v kozarcih in verčih; koliko jih je, ki so imeli v resnici blago sercé, pa so postali pijanci, ter tako padli v nizkost in podlost (zaničljivost), iz katere se niso mogli več vzdigniti. Tu se vidi uprav, kako človeka poniža pijančevanje. Po umu in serci je človek višje bitje; po njiju se loči od živali. „Človek, ki je v časti, ne pomisli; enak neumnim je živalim in njim podoben.“⁴⁾ V strastnem ognju slastne pijanosti zgubi svojo pamet, in tako se poniža, vsaj začasno, do živali. Poverh pa zapravi tolikrat tudi stalno ono popolnost dušnih zmožnosti, s katerimi ga je bil Bog povzdignil nad druge, in tako zakoplje svoje talente in ž njimi nade, ki jih je smel gojiti. Zares — „človek, ki je v časti, ne pomisli!“

(Konec nasl.)

Jugoslovenske zadeve. (V čast in brambo sv. vere.) Že preteklo leto jel je zagrebški vseučilišni profesor dr. Spevec na nesramen način napadati keršćanstvo, zlasti pa prečastitljivo osebo Odršenikovo. Kaj pa, da ga je kmalo zavarnil vseučilišni rektor dr. Baron in za njim v visoki časti prevredni mu naslednik dr. Verbanič. Lahko si mislimo, kak vtis so naredile bogokletne izjave Spevčeve na prevzv. škofa Strossmajera, ki se je toliko trudil in žertvoval, da je hervaški narod dobil svoje vseučilišče. Pisal je obema učenjakoma, ki sta na tako visokem in odličnem mestu tako odločno branila vero v božjo naturo Izveličarjevo, ter se jima preserčno zahvalil za krasno apologijo keršćanstva, katero je prvi takrat izrekel pri svojem poslovljenji, drugi pa pri svečanem vmeščenji na rektorsko stolico. Ob enem je slavni škof celi dogodek naznanil v Rim sv. Sedežu, na kar so sv. Oče Leon XIII oba, v vsakem oziru mno-

¹⁾ Eccli. 37, 34.

²⁾ Eccli. 19, 1.

³⁾ Eccli. 26, 11.

¹⁾ Prov. 12, 11.

²⁾ Ibid. 21, 17.

³⁾ I. Tim. 5, 8.

⁴⁾ Ps. 48. 13.

gozaslužna hervaška učenjaka odlikovali, imenujoč dr. Barona za papežkega kamornika, dr. Verbanica pa za komanderja reda sv. Gregorija.

Pri tej priložnosti obljubil je neutrudljivi in za najdražjo svetinjo svojega naroda, sv. vero, goreči nadpastir Strossmajer, da bo v kratkem o tej zadevi obširno spregovoril ter pokazal ničnost vseh Spevčevih napadov na kerščanstvo. To obljubo spolnil je veleučeni škof v svojem letošnjem postnem pastirskem listu. Ta prekrasni list v veliki obliki obsega 68 strani ter se v njem od točke do točke tako temeljito pobijajo vse brezbožne opazke Spevčeve, da nam se je pri vsakem stavku, pri vsaki besedi čuditi silni zgovernosti, temeljitosti in veleumu že starega cerkvenega kneza.

V prelepem vvodu pojasnuje žalostni dogodek ter pripravlja čitatelja na to, da bi ložej razumel celo razpravo in med drugim tako le govori: „Kadar je sv. apostol Pavel opominjal Timoteja k gorečnosti in stalnosti v apostolskem poklicu, rekši, da bodo prišli časi, ko se bo svet od vere in resnice odvrčal, a obračal k neveri, zmoti in pravičnicam ter zbiral okoli učencev, ki se našim ušesom, t. j. našim strastim in poželjivostim prilizujejo ter jim ugaajo; ravnal je, kakor bi danes govoril naši domovini in našemu narodu. — Govorim o rani, ki je očitna, o kateri v naši deželi ves svet vé in govori, na katero so nekteri pri nas celo ponosni. Mi smo, ki svetu vero in resnico božjo branimo, a že samo zaradi tega smo temu svetu nevedneži in neumneži; ljudje pa, ki zoper svojo lastno prisego sveto vero na nesramni način napadajo, veljajo že po tem samem za učenjake in modrijane. Ali, hvala Bogu! ni to prvič; zgodilo se je že apostolom tako, in sv. Pavel v imenu vseh svojih drugov piše Korinčanom: „Mi smo neumni zavoljo Kristusa, vi pa modri; mi slabi, vi pa močni; vi ste češčenji, mi pa zaničevani“, ali je ravno za to Bog izbral prvo, da pobije in osramoti drugo; a modrost, s katero se nezreliči napihujejo in jo na vse strani trobijo, je po ravno tistem sv. apostolu prava neumnost pred Bogom. Mi bomo omenjeno sramotenje z veseljem terpeli s sv. Cirilom Aleksandrijskim, s sv. Atanasijem, Basilijem in Janezom Zlatoustim, s sv. Avgustinom in Jeronimom, z Bossuetom, Massillonom, Bourdaloueom in Lacordairom. Mi, hvala Bogu, nimamo vzroka, da nas je tega društva sram.

Ravno v glavnem mestu naše dežele vzdignil se je altar proti altarju, novi nauk in novo učiteljstvo, protivno staremu nauku in staremu učiteljstvu, ki je od samega Boga in kterega se dandanes že ves izobraženi svet derži. Verhovno učilišče in verhovna učiteljska stolica, katero si je naš siromašni narod ustanovil z velikim trudom in darežljivostjo, ter posvetil kerščanski učenosti in omiki, obrača se očitno in brezsrčno v učilišče in sedež nevére in razuzdanosti tako, da se tam gerdí, izvrača in sramoti vse, kar je kerščanstvu po vsem svetu najsvetejšega in najvzvišenejšega, vir vsake svetlobe in vsake znanosti, zalog vsakega življenja, svobode in slave. To se dela ne samo z lahkoumno in nepremišljeno, eo ali drugo besedo; ampak s celo versto izrazov, katerih je eden gerji in grozniši od družega.

Na take strašne napade in zasramovanja ne sme molčati noben škof, ki hoče omenjenemu opominu sv. Pavla zadostiti. (To se je tudi zgodilo. Drugi del postnega lista preuzv. škofa Senjskega J. Posilovića je obnjen zlasti proti Spevcu, in tudi Zagrebški kardinal je izdal apologetičski pastirski list.) (Konec nasl.)

Bosna. Senjski in Modruški škof dr. Juraj Posilović poslal je nadškofijskemu ordinarijatu bosanskemu 339 glđ. zbirka za veliki oltar v novi stolnici,

135 glđ. pa za druge cerkve v Bosni kot milošinje sv. leta. —

Omega svečana prišel je presvitlega nadškofa obiskat škof Mostarsko-Duvanjski presvitli gosp. Paskal Bukonjić. in mudil se je ondi tri dni.

Dalje omenja „Vrhbosna“, kako je knez Černogorski Nikola slovesno sprejel novega Barskega nadškofa Š. Milinovića, in poroča, kako je bil častljivo sprejet v svojem lastnem stoljnem mestu Baru. Šel mu je naproti barkostajski kapitan in pričakale so ga vse vojniške in deželske oblasti. Po vnanjih poklonih se je podal višji pastir v sprevedu v cerkev ter je opravil službo božjo in pozdravil svojo katoliško čedo. —

V Dobrovniku, v Zagrebu in v Belem gradu so obhajali 100letni spomin slavnega učenjaka jezusovca Rugjera Boškovića. Rojen je bil Bošković v Dobrovniku 18. majnika 1711, odgojen bivši doma je pristopil k jezuitom v Rimu l. 1725. Bil je slovesen latinski pesnik, fizikar in geometer. Po navodu in priporočilu papeža Benedikta XIV je zveršil mnoga slavna dela; in veliko je potoval v naučnih namenih, obiskal Dunaj, Pariz, London, Carigrad itd. Ne eden del zvezdoznanstva se mu ni izmuznil. Preganjali so ga pa povsod črni frajmavrarji kakor peklenski vranovi ter je prav veliko preterpel od njih v Milanu, v Benedkah itd. Kako je bil učen, priden in marljiv, priča to, da imajo 71 njegovih del. Umerl je v Milanu 13. svečana 1787. Zagrebška Akademija bode več njegovih del z njegovo sliko vred v posebni knjigi na svitlo dala, in zagrebško mesto je ene ulice nazvalo po njegovem imenu in dopersna njegova podoba bo krasila Zrinjski terg. —

V Dobrovniku je svečenik ondote škofije pričel predstavljati znamenito knjigo: „Meditacije O. de Ponte.“

V Benedkah je nedavno tiskana knjiga z naslovom: „All' erta all' erta, che il diavolo non dorme.“ (Čujte čujte: zelénec ne spi), 2 zvezka. V tem delu neimen. pisatelj kaže zvižče satanove od začetka sveta do naših dni. V „Vrhbosni“ dopisnik iz Dobrovnika svetuje, naj bi kdo to znamenito delo prestavil v hervaški jezik.

Več učenih jezuitov je odmenilo izdati poln tečaj filozofije po načelih sv. Toma Akvinskega. Imenovala se bo „Philosophia Lacensis“, v 6 zvezkih; dva sta že na svitlem, kterima je vgodna kritika.

Benedek.

Časniki so une dni pisarili o vojskovodu Benedeku, ki je pred nekoliko leti umerl brez slave in spomina. — Pričel je bil svoj ték sijajno, kakor malokdo drugi. L. 1866 pa je ugasnila njegova slava s pobitjem pri Kraljevem gradcu, in njegovi prijatelji so jeli redki prihajati in se zgubljati. Vstale so razne misli o tem pobitju, in mnogi so govorili, da je moralo biti kako izdajstvo, zvižča zoper Benedeka; ker le tako je zamogel premagan biti s tako udano vojno. Pisavci pravijo, da nočejo odgrinjati te nečastne slike in da sam Benedek je malo pred svojo smertjo rekel, da z veliko skrivnostjo pojde v večnost. Če pa je bil B. vreden pomoči božje, je kazalo bogoskrusko njegovo gobeždanje. Ko se je uamreč pred bitvo imel kardelom podeliti papežev blagoslov, se je Benedek bogoskrusko norčeval, rekši: „Le glejte, da bo Bog nobenostransk (neutralen), — za drugo bodem poskerbel jaz sam.“ Tudi ni dopustil, da bi se vojni podelil navadni blagoslov, češ, da to zmanjšuje samosvest vojakom. Kako grožno se je maščevalo to strašno bogokletje, se je le prekmalo pokazalo. Veliki avstrijski vojvodi: princ Evgen, nadvojvod Karol, maršal Radecki so molili pred bitvo. Poljski

kralj Sobieski je bil s svojo vojsko pred bitvo pri sv. maši in prosil je od Boga blagoslova za svoje vojake: in njih imena ostanejo vse čase slavne v zgodovini. Benedek, kateri je bil nasprotno tega, kar je bil Radecki, ni potreboval blagoslova Božjega, zato ga pa tudi dobil ni. O tistem času, ko se je bližala vojska s Prusom in je Benedek tudi v Lj. vojno pregledoval, je takratna „Laibaherica“ naznana, ne mara kakor kako „bravuro“, da je Benedek vojakom rekel: „No, wie gefallen euch die kr—schen M—n?“ Je mar to junaštvo?... Če komu na svetu, se vojaku spodobi postavnost, moški značaj, in še naj bolj vojskovodom; ne pa pospeševanje lascivne mehkužnosti, kar so bojeviti Rimljanje imenovali „effeminatio.“

Collecta pro defuncto.

Festis simplicibus ex praecepto rubricarum Orationes numero inaequali sumendae sunt, ergo tres, quinque vel septem. Ex decreto tamen Cong. Rit. d. 12 Decemb. haec inaequalitas non necessario observanda est, si Collecta pro defuncto adiungitur. In Missis privatis de Requiem Collecta imperata pro defuncto tertio loco ante quartam Orationem „Fidelium“ inseri potest, licet inde numerus aequalis oriatur.

In Rubricis Missalis tit. VII. n. 6 Collecta pro defunctis in Missis vivorum semper penultimo loco inter collectas praeceptas ponitur. Oratio imperata, si eiusmodi occurrit, demum post Orationes a rubricis praescriptas adiungitur. Ita decreto R. C. supra memorato definitum est. (Terž. šk. list.)

Svetemu Jožefu.

(Rokodelska.)

Sveti Jožef, ženin čisti,
K tebi dvigam rad oči;
Blagor njemu, srečen tisti,
Ki se tebi izroči!

Prosi za me tam pri Bogu,
Sveti Jezusov rednik;
O, pervak ti v rajskem krogu,
Bodi meni pomočnik!

Ti pomagaj mi v težavi,
Ko pri delu se potim;
Sveti Jožef v rajski slavi,
Tebi se priporočim!

Rokodelce nas uboge
Stiska revščina povsod;
Strašne reve in nadloge
Sploh teró Adamov rod!

Dokončavi svoje delo,
Rokodelec je vesel;
Pravi, zdaj bo kaj za jelo,
Zdaj plačilo bom prejél.

Pa zgodi se mu prerado,
Da plačila ne dobí;
Zdaj v kogá naj stavi nado,
S čem zdaj svoje naj živí? —

Kedar pride sveti Juri,
Al pa sveti Mihael,

Stiska, terka mu na duri.
Kje najemščino bo vzél? —

Pa saj tebi, Jožef sveti,
Rokodelcev znan je stan;
Dokaj moral si terpeti
Tú na zemlji dan na dan.

Ko si še na zemlji bival,
Si pri delu se potíl;
Malokadaj si počival.
Dokaj revščine si vžil.

Mnogo križev in bridkosti,
Sveti Jožef, si imel;
Za-nje v rajski tam svitlosti
Venec zmage pa prejel.

Kot ti, delal bom veselo,
Molil pa bom tudi vmés;
Kajti, prazno je vse delo,
Če pa sreče ni z nebés!

Zato tebi se izročam,
Sveti Jožef, stoj mi v bran;
V varstvo tvoje priporočam
Sebe in svoj tužni stan.

Kedar smert se mi približa,
Kedar pride zadnja noč —
Sveti Jožef, s paradiža
Pridi duši na pomoč!

I. Z.

Mariji Pomočnici.

K Tebi, o nebés Kraljica,
Moje serce se dviguje;
Vse pri Tebi pričakuje,
Mila moja Pomočnica!

Ko tolažbe in nobéne,
Duši moji ni hladila,
Mati moja, serčno míla,
Vse bridkosti mi prežéne!

Ko me satan zapeljuje,
Al ko svet me hudo skuša —
K Tebi se oberne duša,
Tvoja me pomoč varuje!

Če preganja me krivica,
Hude rane svet mi séka;
V sili k Tebi se zateka
Duša moja, o Devica!

V sili vsaki in nezdigi,
Ti si voljna pomagati:
Vedno si mi skerbna Mati,
Večna torej čast Ti bodi!

Skoz življenja temna pota
Milo svetiš mi Danica;
Varno vodiš me Devica,
Da ne dojde kje me zmota!

V tebe bodem se oziral,
Célo jaz življenje svoje;
Ko mervtaški zvon zapoje,
Naj takrat bi serčno umiral.

Lepo prosim, ljuba Mati,
Daj mi srečne smerti umreti,
Daj mi srečno v raj dospeti.
Ko slovó bo svetu dati!

Naj s Taboj se tam radujem,
Kjer se Tebi poje slava; —
„O Marija, bodi zdrava!“
Vedno naj to pesem čujem!

K Tebi, o nebés Kraljica,
Moje serce se dviguje;
Vse po Tebi pričakuje.
Moja mila Pomočnica!

I. 2.

Razgled po svetu.

Francosko. Liberalna derhal je v državni zbornici stavila nasvêt, da naj se v izdajkih zbrîše, kar je nastavljenega za bogočastje. Ministerski predsednik Goblet pa je naznanil, da kaj takega se ne more zgoditi, dokler obstoji z Rimom konkordat, ker dotlej mora obstati tudi bogočastje. Konkordat pa, je rekel, se ne more odpraviti, ker k temu ni večine — ne v deželi in ne v parlamentu. Škof Freppel je vsled tega govoril in sklenil svoj govor z besedami: „Tisti dan, ko se bode (na Francoskem) ločenje od Cerkve izreklo, bode ob reki Sprevi (Spree na Pruskem) razsvitljava, in to po pravici.“ Te besede so pretresle tudi Cerkvi sovražno stran, kakor je bilo videti, in brezbožni nasvêt je bil zaveržen s 340 glasovi proti njih 180.

Amerikansko. Prebivalstva imajo zvezne države 59 milijonov duš. L. 1860 jih je bilo še le 31½ milijona. Železničnih nesrêc se je poslednje leta zgodilo 1211, pri katerih je bilo končanih ljudi 401, premnogi pa poškodovani. — Pervo nedeljo v postu je bila na povelje baltimorskega cerkvenega zbora zbirka za indijanske in zamurske misijone.

Razširjanje sv. vere. Španjci so sv. Križ postavili na Jap-u, ki je eden Karolinskih otokov. Zidali bojo zdaj cerkev in stanovanje za misijonarje. Poglavar na otoku in vojni general sta s svojimi odličnjaki v paradi spremljala kapucinske misijonarje, ki so križ nosili. Domačini so se na trume zbirali na obmorskem berdu in so z naj večim začudovanjem gledali slovesnost, kakoršne se nikoli niso nadjali. Od časa do časa so se slišali klici: „Fel in fel!“ (Lepo, prelepo!) Bog daj ubogim divjakom, da bi se sv. vere goreče poprejeli in se nebeške „lepote“ vredne storili.

Rim. Po vseh laških mestih se vse giblje s pripravljanjem na zlato mašo sv. Očeta Leona XIII; skoro vsi italijanski škofje so izdali pastirske liste z nasveti, kako naj bi se spodobno obhajal ta častitljivi dan.

V Rimu je 1. sušca umerl kardinal Ljudovik Jakobini, star 55 lét. R. I. P.

Cesarjevič Rudolf in vojvodinja Štefanija sta za vstanovo katoliške spodnjo-avstrijske družbe podelila 200 gld.

Dunajski srenjski zbor je sklenil, da hoče v spomin 40letne vlade Njih veličanstva Frančiška Jožefa dati na svetlo s slikami ozališano jubilejno knjigo.

Katoliška dijaška družba „Avstrija“ bode obhajala 13. t. m. enajsto obletnico svoje vstanovitve.

Nemško. Po novih volitvah ima vlada po zbranih raznih strankah večino 24 glasov. Naj močnejši stranka ostane središče (Centrum) s 102 glasovoma.

Umerl je Gnjeznjanski posveč. škof dr. Cybichovski. R. I. P.

V Bulgariji se je zopet prelivala kri, ker v Siliistriji in v Ruščuku se je uperl del vojaštva proti sedanji vladi. Padlo jih je nekaj v bojih, nekaj častnikov pa je vlada po zatertem nporu dala ustreliti. Bojé se hudih nasledkov za evropejski mir, ker Rusija derži z vporniki.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Splošnji namen za mesec sušec (marij).
(Od papeža Leona XIII odločen in blagoslovljen.)

Vradniki.

Posamezni nameni.

21. *S. Benedikt.* Šole benediktinski duhovni pastirji; za pomoč v težavnih zadevah.

22. *S. Nikolaj Flueški.* Nameravana katoliška univerza v Freiburgu v Švici; za spreobrnjenje imenitnih móž; blagoslov za polje in živino.

23. *S. Akeila.* Za večjo živahnost po kat. društvih; mnogo nesrečnih in revnih rodbin; za odvrnitev kužnih bolezni.

24. *S. Gabrijel.* Vse odgojilnice; za spreobrnjenje protestantov, razkolnikov staro-katolikov in novošegnih poganov.

25. *Marijino oznanjenje.* Zastopniki vere in prave svobode po državnih zborih; marijanske kongregacije.

26. *S. Ljudiger.* Za pomoč v brezštevilnih, neznanih nadlogah; mladina po tovarnah; za srečno zadnjo uro; brezbožni stariši.

27. *V. postna nedelja. S. Rupert.* Vestno opravljanje velikonočne spovedi; za spreobrnjenje mnogo terdovratnih grešnikov; obhajanci.

28. *S. Guntram.* Mučeniki v Sibiriji; posebne vojaške zadeve; pijanci.

29. *S. Ciril.* Zadeve mnogih duhovnih pastirjev in njihovih duhovnij; veliko pohujšanje.

30. *S. Keirin.* Za povzdigo gorečnosti med nekte-rimi redovniki; za zakonski mir.

31. *S. Benjamin.* Vse doposlane in še ne uslišane prošnje; v minulem mesecu umerli udje — ravno tako oni, ki umerjó prihodnji mesec.

Molitve navadne.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni.

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Beg dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Mati priporoča v bratovsko molitev sina dijača, da bi se na pravo pot obrnil. — Neka cerkvena zadeva. — Priporočen bodi bratovščini N. lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožetu in sv. Frančišku neki oče, da bi se spoznal in poboljšal, ter odnehal od preklinovanja in sovraštva, da bi svojim otrokom mesto slabih dajal kerščanske izglede.

Zahvale.

Preserčna zahvala N. lj. Gospej presv. Serca, ki mi je sprosila zdravje, da zamorem saj nekoliko oskerbovati svoje dolžnosti. Zahvala pa tudi vsim udom, kateri so za-me molili, ker le molitev in priprošnje svetnikov so me rešile smertne bolezni.

Gorenjsko.

B. A.

Zedinovaje se z vsimi, ki uslišane milosti očitno naznanjajo v „Zg. Danici,“ tudi jaz naj priserčniši hvalo in zahvalo izrekam N. lj. Gospej presv. Serca, sv. Jožefu, sv. Frančišku S. in sv. Antonu! Ljubljani brat, z Bogom spravljen in vdan v Božjo voljo, je umrl klicaje sladko ime Marijino. Nastopile pa so mnoge prav žalostne razmere in obilne zapreke zaradi zapuščine; pa s hvaležnim srcem pripisujem le Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu, ter njihovi priprošnji, da so se vse zadeve srečno vravnale.

M. B.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Milgsp. knez in škof so se preteklo nedeljo podali na Dunaj.

Skerb za pravost pri mladini. C. kr. kranjski deželni svet je Samhaberjeve pesmi za vse učiteljske in dijaške knjižnice prepovedal.

V ljubljanskem frančiškanskem samostanu sta umrla č. pp.: Pavlin Goršič in Henrik Hirsch; v Gorici pa ne davno čast. Br. Mavricij Gornik. R. I. P.

V Jarenini bodo o sv. Jožefu obhajali ljudski misijon. Bog daj sv. blagoslov!

V Gorici je 2. sušca previden s ss. zakramenti umrl preč. g. dr. Dominik Castellani, kan. školaristik, protonotar apost., župnik metropolitanske stoljnice, dekan za okolico itd., star 73 lët. R. I. P.

Smert priplesala si je pretekli predpust neka gospa v Marseillu na Francoskem. Začela je s plesačem tretjo poskočnico, kar mu neutegoma reče: „Ne morem več; usediva se!“ Na te besede se mu izmuzne in na tla telébne. Odnegli so jo in lagali družini, da je le omedlela, če tudi je bila umrla za serčnim mertudom, ter so naprej plesali. Še le zjutraj se je resnica zvedela, kar je — se vé — napravilo bridek pretrës.

V ljubljanskem uršulinskem samostanu je 5. sušca, previdena s ss. zakramenti, umrla čast. gospa M. Angela s primkom „od Sv. Duha,“ poprej Ema Kargova, rojena v Terstu 31. pros. 1837. l. 1862 preoblečena, v maju 1865 storila slovesno obljubo; umrla je o 3/4 9 dopoldne; pokopana je bila v nedeljo o 1/2 6 popoldne. R. I. P.

Vse pohvale vreden kuže. Pravili smo zadnjič o strašnih potresih na Laškem. K temu še dogoubico. V Čerejani, v okraji Leguriji, je bil neki bore mlekar o potresu podsut pod podertine svoje revne koč. Navadno je ta mož s svojim vozičkom, ki mu ga je vlačil velik pes, hodil od doma ob 4 zjutraj. Ta pot pa se mu je bilo zaležalo ter ga je potres zasačil in pokopal. Misli se, da je zvečer malo pustoval in ga kaki kozarček zvernil, potem mu je zaspanec nesrečo naklonil. Menili so, da je po navadi že davno odšel od doma in se niso zmenili zanj. Njegov veliki kuže pa je nekako čutil, da je podsut, prične grebsti posipine, in res je prikopal do glave svojega gospodarja.

Ubogí mož je bil ves ranjen in skvečen. vender je še sôpel. Kuže mu liže rane; videč pa, da vedno kervavi in ker mu od druge strani ni bilo mogoče gospodarja odkopavati, ga zapusti, leta okrog po groblji in laja, dokler bi ne našel kacega človeka. Pervi, ktere ga je pes zgrabil za obleko, je ménil, da je žival stékla in beží. Drugemu se je zdelo, kaj da žival namerja, se dá pesu peljati in pride do tistega mesta.

Tako je bil ubogi mlekar rešen. — pridni kuže mu je po previdnosti Božji življenje ohranil.

V Rimu je umrl veliki prednik Jezusove družbe preč. g. Jan. Peter Beckx, rojen l. 1795. R. I. P.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jos. Tombah je bil dné 2. sušca v stoljni cerkvi v Mariboru vmeščen za nadžupnika v Rogatcu. Župnije v Pernicah in pri sv. Vidu v Valveku ste razpisani. Č. g. Jos. Sinko, doslej provizor v Svičini, gre za kaplana k sv. Jakobu v Slov. goricah.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Mat. Tavčar 5 gld. — Nekdo 2 gld. — Č. g. Št. 1 gld. — Gpa. B. Ahačič 1 gld. — Prečast. gosp. dekan dr. J. Šterbenc 5 gld. — M. L. 20 kr. — Prečast. gosp. kan. dr. M. Leben 10 gld. — Čast. g. župnik J. Keršič 5 gld. — F. K. 2 gld. — Prečast. g. dekan A. Drobnič 5 gld. — Prečast. gosp. dekan Anton Aleš 14 gld., nabranih pri dekanijški konferenciji, ki so jo imeli v Černomlji za vstanovitve družbe treznosti. (Bog prav bogato plačaj blagodušnim gospodom in dodeli vstanovitvi bratovščine toliko veči vspéh, ker so s tako lepim delom usmiljenja pričetek storili! Vr.) — Čast. g. Ant. Kukelj 3 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Velesovega 7 gld. 50 kr. — Gospa Marija Jenčič 1 gld. — Gospa Ana Mrak 1 gld. — Z Osilnice 73 gld. 40 kr. — Z Verhpolja pri Moravčah 17 gld. — Z Bukovšice 3 gld. 16 kr. — Iz Radeč pri Zidanem mostu 42 gld. — Iz Šent-Lorenca ob Temenici 19 gld. 60 kr. — Iz Moravč 75 gld. — Z Blagovice 13 gld. 20 kr. — S Poljanice 13 gld. — S Starega terga pri Poljanah 9 gld.

Za sv. Očeta: Čast. g. župnik Mat. Tavčar 16 gld. — Preč. g. dekan dr. J. Šterbenc 5 gld. — Č. g. župn. J. Keršič 1 velik terdnjak. — F. K. 1 gld. — Čast. g. župnik M. Saje 2 gld. 10 kr.

Za sv. Detinstvo: F. K. 2 gld. — Č. g. A. Keršič katehet 50 gld. — S. Zupan katehet 20 gld. — Fr. Šusteršič kaplan 5 gld. — Čast. g. Jožef Porubski, duh. pomočnik v Senožecah, 7 gld.

Za sveto leto: Iz Šmarja po prečast. gosp. dekanu 25 gld. — Po č. g. adm. Iv. Stuparji 18 gld. 53 kr.

Za najpotrebniši misijone: Čast. g. Št. J. 1 gld. — † M. W. 100 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: † M. W. 100 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Č. g. župnik J. Keršič 5 gld.

Za afrikanski misijon: Iz Šmihela čast. g. župnik A. Peterlio 4 gld.

Za misijone: Preč. g. dek. dr. J. Šterbenc mnogo raznih cerkvenih paramentov in posod.

Za odkupovanje zamurcev Dahomejcev: G. Fr. Omejic 1 gld.

Za pogorelce v Kuteževem: Iz Šmarje po pn. g. dekanu 8 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

Možkarci ali možkarice? — Že podpis je sumljiv, kako bi pismo samo ne bilo značnejša? .. Je-li to „šolsko resnicoljubje 19. stoletja?“